

Rekomendacje EKF 2026 w zakresie wsparcia odbudowy Ukrainy

Dokument przygotowany na podstawie wyników okrągłego stołu EKF, Sopot, czerwiec 2026

Rekomendacja 1: Stworzenie wspólnego europejskiego mechanizmu gwarancji wojennych

Badanie przeprowadzone wśród instytucji finansowych uczestniczących w roundtable EKF wskazuje jednoznacznie: ryzyko wojenne jest dziś największą pojedynczą barierą dla uruchomienia prywatnego kapitału na Ukrainie. Istniejące instrumenty, których celem jest ograniczanie ryzyka inwestycyjnego — MIGA, DFC, EBRD/Aon — są oceniane jako tylko częściowo skuteczne. Żaden z uczestników nie wskazał ich jako w pełni wystarczających.

Rekomendujemy, aby rządy G7 i UE powołały do końca 2026 roku **wspólny mechanizm gwarancji wojennych obejmujący**: aktywa trwałe (dotychczas wykluczane z pokrycia), tenory powyżej 5 lat, oraz cenę składki dotowaną ze środków publicznych tak, aby była ekonomicznie akceptowalna dla prywatnych kredytodawców.

Polska, jako kraj frontowy, powinna objąć współprzewodnictwo tej inicjatywy — i zadeklarować wkład BGK jako pierwszego uczestnika po stronie europejskich narodowych banków rozwoju.

Rekomendacja nr 2. Uruchomienie funduszu pierwszej straty dla portfeli bankowych — „Ukraine Blended Finance Facility”

Ponad 70% instytucji finansowych reprezentowanych na roundtable EKF aktywnie poszukuje dziś transakcji na Ukrainie. Blokadą nie jest brak apetytu na projekty inwestycyjne — są nim wymogi kapitałowe i progi akceptacji ryzyka w instytucjach finansowych. Każde 1 USD publicznego kapitału pierwszej straty może uruchomić 4–7 USD prywatnego finansowania dłużnego przy odpowiedniej strukturze blended finance.

Rekomendujemy przyjęcie jako priorytetu operacyjnego **stworzenie dedykowanego funduszu pierwszej straty dla portfeli bankowych** — zarządzanego wspólnie przez MBD (EBRD, EBI, IFC) i zasilanego wkładami rządów państw G7 i UE. Fundusz powinien objąć nie tylko MŚP (jak dotychczas większość gwarancji BGK/UIF), ale duże projekty korporacyjne i infrastrukturalne — właśnie tam koncentruje się największa luka. Cel: uruchomienie pierwszych transakcji do końca I kwartału 2027.

Rekomendacja nr 3: Stworzenie centralnego rejestru „bankowalnych projektów” — przejrzysty pipeline jako warunek konieczny

Instytucje finansowe wskazały brak gotowych do finansowania projektów jako trzecią najważniejszą barierę — zaraz po ryzyku wojennym i korupcji. Istniejące instrumenty przygotowania projektów (World Bank PPF, Ukraine FIRST) są oceniane jako niewystarczające. Prywatny kapitał nie będzie czekał na projekty — on je omija i idzie gdzie indziej.

Rekomendujemy, aby ukraiński rząd, EBRD i Banku Światowego — uruchomił do września 2026 cyfrowy, publiczny rejestr projektów inwestycyjnych gotowych do finansowania: z informacją o strukturze ryzyka, dostępnych instrumentach de-ryzyka oraz statusie due diligence. Model: podobny do platformy InvestEU Pipeline. Polska może odegrać rolę katalizatora — oferując doświadczenia z BGK i PFR w budowaniu pipeline’u projektów publiczno-privatnych po 2015 roku.

Rekomendacja nr 4: Wzmacnianie zaufania instytucjonalnego poprzez międzynarodowe mechanizmy regulacji prawnych

Badanie wykazało, że drugim najczęściej wskazywanym ograniczeniem dla inwestycji były obawy dotyczące korupcji, praworządności oraz przewidywalności egzekwowania prawa. Choć Ukraina poczyniła znaczące postępy w zakresie reform instytucjonalnych, inwestorzy nadal postrzegają ryzyka związane z jakością zarządzania publicznego jako istotną przeszkodę dla długoterminowego zaangażowania kapitałowego.

Inwestycje prywatne na dużą skalę wymagają nie tylko ograniczania ryzyka finansowego, lecz także wiarygodnych mechanizmów wzmacniających zaufanie do egzekwowania umów, ochrony praw własności oraz bezstronnego rozstrzygnięcia sporów.

Rekomendujemy, aby Rząd Ukrainy, we współpracy z Unią Europejską, partnerami z grupy G7 oraz międzynarodowymi instytucjami finansowymi, ustanowił do końca 2026 r. **ramy międzynarodowych mechanizmów gwarancji prawnych dla strategicznych inwestycji**, opierając się na sprawdzonych rozwiązaniach wdrożonych w innych gospodarkach wschodzących oraz krajach po konfliktach zbrojnych.

*Notka metodologiczna:

Rekomendacje zostały opracowane na podstawie anonimowego badania wśród 18 instytucji finansowych uczestniczących w roundtable EKF (Sopot, czerwień 2026). Dokument nie przypisuje poszczególnych opinii konkretnym uczestnikom — zgodnie z zasadami Chatham House.